

**ANYKŠČIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS
CENTRALIZUOTAS VIDAUS AUDITO SKYRIUS**

**ADMINISTRACINĖS NAŠTOS MAŽINIMO PRIEMONIŲ VYKDYMO UŽ 2022 METŲ
I PUSMETĮ VERTINIMO VIDAUS AUDITO ATASKAITA**

2022-09-14 Nr. 12-VAA-5

(data)

Anykščiai

(sudarymo vieta)

IVADINĖ DALIS

Vidaus audito atlikimo motyvai	Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatymo 7 str. 3 d., Centralizuoto vidaus audito skyriaus 2022 metų veiklos planas Nr.12-VAN-4.
Vidaus audito atlikimo terminas	Vidaus audito pradžia – 2022 m. rugpjūčio 23 d., vidaus audito pabaiga – 2022 m. rugsėjo 14 d.
Vidaus audito apimtis	Audituojamas subjektas – Anykščių savivaldybės administracija, kodas – 188774637, adresas – J. Biliūno g. 23, Anykščiai. Audituojamas laikotarpis: 2022 metų I pusmetis. Audituojama sritis – administracinės naštos mažinimo priemonių, numatytų Anykščių rajono savivaldybės 2022–2024 metų strateginiame veiklos plane, vykdymas.
Vidaus audito tikslas	Įvertinti, kaip buvo vykdomos Anykščių rajono savivaldybės strateginiame 2022–2024 metų veiklos plane numatytos administracinės naštos mažinimo priemonės 2022 metų I pusmetyje.
Vidaus audito metodai	Vidaus auditas atliktas taikant dokumentų nagrinėjimo, analizės, pokalbio ir kitas procedūras. Audito metu buvo naudojamosi Savivaldybės administracijos pateikta informacija ir kita su vidaus audito tikslu susijusia informacija bei vadovautasi nuostata, kad pateikti dokumentai yra galutiniai, o dokumentų kopijos atitinka originalus.
Vidaus audito vertinimo kriterijai	Vidaus auditas buvo atliekamas remiantis šiais kriterijais: • teisės aktais, reglamentuojančiais administracinės naštos mažinimo procesus; • vidaus audito atlikimą reglamentuojančiais teisės aktais; • asmenine vidaus auditorių patirtimi ir žiniomis.
Vidaus audito vykdytojai	Skyriaus vedėja L. Vinciūnienė, vyriausioji specialistė V. Pilkauskienė

DĖSTOMOJI DALIS

Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatymo¹ (toliau – Įstatymas) tikslas – užtikrinti darnų administracinės naštos mažinimo procesą, orientuotą į piliečių, verslo subjektų ir valstybės interesus, kuomet mažesnėmis sąnaudomis pasiekti teisės aktuose numatytų tikslų.

Įgyvendinant Įstatymo 6 straipsnio 1 dalies nuostatas, Anykščių rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) taryba 2022-02-23 sprendimu Nr. 1-TS-40 „Dėl Anykščių rajono savivaldybės 2022–2024 m. strateginio veiklos plano patvirtinimo“ patvirtino Savivaldybės strateginį 2022–2024 m. veiklos planą, kuriame numatė administracinės naštos mažinimo priemones. Vadovaujantis Įstatymo 6 straipsnio 2 dalies reikalavimais, Savivaldybės interneto svetainėje skelbiama informacija apie administracinės naštos mažinimo priemones ir jų vykdymą.

PASTEBĖJIMAI

Vidaus audito metu buvo vertinamas administracinės naštos mažinimo priemonių, numatytų Savivaldybės 2022–2024 m. strateginiame veiklos plane, vykdymas per 2022 m. I pusmetį. Vertinimo metu analizuoti ir apibendrinti Bendrojo ir ūkio skyriaus pateikti duomenys apie administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymą audituojamuoju laikotarpiu.

1. Administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymo per 2022 m. I pusmetį vertinimas (darbo dokumentas Nr. VK 01)

Strateginiame veiklos plane (9 programoje „Efektyvaus Savivaldybės valdymo programa“) priemonės „Administracinės naštos mažinimo priemonių įgyvendinimas“ įgyvendinimui 2022 m. numatyti keturi rodikliai, priemonių vykdytojas – Bendrasis ir ūkio skyrius. Konkretūs rodiklių įvykdymo terminai nenurodyti, apsiribojama metais.

Vidaus audito ataskaitoje pateikiamas administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymo vertinimas pagal kiekvieną priemonės „Administracinės naštos mažinimo priemonių įgyvendinimas“ įgyvendinimui numatytą rodiklį per 2022 m. I pusmetį:

Priemonės 1 rodiklis: Administracinės naštos įvertinimo atvejų pagal Vyriausybės patvirtintas metodikas savivaldybės administracijos padaliniuose skaičius, rodiklių skaičius 2022 m. – 7 vnt.

2022 m. I pusmetyje pagal patvirtintas metodikas² administracinės naštos piliečiams ir kitiems asmenims skaičiavimus atliko ir ataskaitas pateikė trys skyriai (Bendrasis ir ūkio, Socialinės paramos ir Teisės, personalo ir civilinės metrikacijos) ir devynios seniūnijos (Anykščių, Andrioniškio, Debeikių, Skiemonių, Traupio, Kurklių, Svėdasų, Viešintų ir Kavarsko).

Bendrasis ir ūkio skyrius 2022 metų I pusmetyje vertino archyvinių pažymų išdavimo veiksmą. 2022 metų I pusmetyje iš 15 asmenų tikslinės grupės, kurie prašymus pateikė skirtingais būdais (atvyko automobiliu, pėsčiomis, prašymus siuntė paštu ir el. paštu) paskaičiuota, kad vidutiniškai vienas asmuo išleido 2,45 euro ir sugaišo 0,82 val. Skyrius šį veiksmą vertino ankstesniais laikotarpiais, todėl galima palyginti rodiklius. 2021 metų I pusmetyje vienas asmuo vidutiniškai išleido 3,68 euro ir sugaišo 1,33 valandos, o II pusmetyje vienas asmuo vidutiniškai išleido 0,83 euro ir sugaišo 0,54 valandos. Pagal pateiktus duomenis šio veiksmo išlaidos ir sugaištas laikas 2022 metų I pusmetyje žymiai sumažėjo, bet lyginant su 2021 metų II pusmečiu padidėjo, tačiau tai sunkiai palyginamas rodiklis (nes kreipėsi žmonės iš kitų miestų, kurie važiuoja automobiliu ar autobusu, kas padidina išlaidas ir sugaištą laiką).

¹ Lietuvos Respublikos 2012-11-08 Administracinės naštos mažinimo įstatymas Nr. XI-2386 (su vėlesniais pakeitimais).

²Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011-02-13 nutarimas Nr. 213 „Dėl administracinės naštos piliečiams ir kitiems asmenims nustatymo ir įvertinimo metodikos patvirtinimo“ ir 2012-01-11 nutarimas Nr.4 „Dėl administracinės naštos ūkio subjektams nustatymo metodikos patvirtinimo“

Socialinės paramos skyrius atliko vertinimą, pateikiant prašymą dėl socialinės paramos gavimo priėmimas. Pateikti šio veiksmo rodikliai: šiam veiksmui atlikti 2022 metų I pusmetyje vidutiniškai vienas asmuo išleido 0,36 euro ir sugaišto laiko 0,29 valandos. Lyginant su 2021 m. II pusmečiu kai šiam veiksmui atlikti piliečiai pinigų neišleido, o vidutiniškai vieno asmens sugaištas laikas 0,20 valandos. 2022 metų I pusmetyje piliečiai atlikdami šį veiksmą patyrė išlaidų ir sugaišo daugiau laiko, nes dalis piliečių dokumentus pateikė atvykę autobusu ar automobiliu.

Teisės, personalo ir civilinės metrikacijos skyrius 2022 metų I pusmetyje vertino, asmens vardo ir (ar) pavardės pakeitimo veiksmą. Šį veiksmą atliko 4 asmenys, kurie išleido 13 eurų ir sugaišo 5,66 val., vidutiniškai vienas asmuo išleido 3,25 euro ir sugaišo 1,42 valandos. Šio veiksmo anksčiau skyrius nebuvo vertinęs todėl palyginti negalime.

Seniūnijos atliko administracinės naštos įvertinimą paslaugoms: „Prašymai įregistruoti žemės ūkio valdą arba atnaujinti registracijos duomenis žemės ūkio ir kaimo verslo registre“ (Andrioniškio, Kavarsko ir Traupio seniūnijos), „Gyvenamosios vietos deklaravimas“ (Skiemonių, Kurklių, ir Viešintų seniūnijos), „Pažymos apie deklaruotą gyvenamąją vietą išdavimas“ (Anykščių, Debeikių ir Svėdasų seniūnijos).

Visi administracijos padaliniai, atlikę administracinės naštos vertinimą, rekomenduoja asmenims prašymus administracinėms paslaugoms teikti elektroninėmis priemonėmis (per elektroninės valdžios vartus, Socialinės paramos skyrius – per sistemą (www.spis.lt)).

Priemonės rodiklio Administracinės naštos įvertinimo atvejų pagal Vyriausybės patvirtintas metodikas savivaldybės administracijos padaliniuose įgyvendinimo skaičius: 2022 m. I pusmetyje – 12 vnt., 2022 metams rodiklio matavimo reikšmė – 7 vnt. Rodiklis įgyvendintas I pusmetyje.

Priemonės 2 rodiklis: Informacinių pranešimų gyventojams apie galimybę kreiptis į Savivaldybę elektroniniu būdu, rodiklių skaičius 2022 m. – 2 vnt.

Auditui pateikta informacija, kad per 2022 metų I pusmetį Savivaldybės interneto svetainėje <https://www.anyksciai.lt> buvo skelbti du informaciniai pranešimai (nuorodos: www.anyksciai.lt/naujienos/kompensacija-uz-busto-sildyma-2022-metais-ka-svarbu-zinoti/7709; www.anyksciai.lt/naujienos/aktualu-nepasiturintiems-ka-daryti-jeigu-tenka-susidurti-su-finansiniais-sunkumais/7859) parengti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos: „Kompensacija už būsto šildymą 2022 metais: ką svarbu žinoti“ (skelbta 2022-01-17) ir „Aktualu nepasiturintiems: ką daryti, jeigu tenka susidurti su finansiniais sunkumais“ (skelbta 2022-02-17).

Šiuose pranešimuose yra informacija, kad gyventojai dėl būsto šildymo, taip pat karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijų skyrimo gali kreiptis į savo gyvenamosios vietos savivaldybę (prašymai priimami ir seniūnijose) arba elektroniniu būdu www.spis.lt; sužinoti, ar priklauso socialinė pašalpa ir preliminarų jos dydį, gali pasinaudojus Socialinės paramos šeimai informacinėje sistemoje (SPIS).

Priemonės rodiklio Informacinių pranešimų gyventojams apie galimybę kreiptis į Savivaldybę elektroniniu būdu įgyvendinimo skaičius: 2022 m. I pusmetyje – 2 vnt., 2022 m. rodiklio matavimo reikšmė – 2 vnt. Rodiklis įgyvendintas I pusmetyje, tačiau atkreiptinas dėmesys į suplanuotą mažą priemonės rodiklių skaičių.

Priemonės 3 rodiklis: Norminių teisės aktų projektų, nustatančių naujus ar keičiančių galiojančius informacinius įpareigojimus, įvertintų administracinės naštos požiūriu, skaičius, rodiklių skaičius 2022 m. – 3 vnt.

Per 2022 metų I pusmetį norminių teisės aktų projektų, numatančių naujų ar keičiančių galiojančius informacinius įpareigojimus administracinės naštos požiūriu įvertinta nebuvo.

Priemonės rodiklio Norminių teisės aktų projektų, nustatančių naujus ar keičiančių galiojančius informacinius įpareigojimus, įvertintų administracinės naštos požiūriu įgyvendinimo skaičius: 2022 m. I pusmetyje – nebuvo vykdomas, 2022 metams rodiklio matavimo reikšmė – 2 vnt.

Priemonės 4 rodiklis: Dokumentų pateiktų Savivaldybės pavaldžioms įstaigoms per DVS Kontora ir elektroniniu paštu, dalis procentais, rodiklio reikšmė procentais – 60 proc.

Per 2022 metų I pusmetį dokumentų Savivaldybei pavaldžioms įmonėms ir įstaigoms buvo išsiųsta 826 vnt., iš jų 536 vnt. pateiki per DVS „Kontora“ ir el. paštu, kas sudaro 64,9 proc. Priemonė I pusmetyje vykdoma (I pusmečio rezultatas – 64,9 proc.)

Priemonės rodiklio Dokumentų, pateiktų Savivaldybės pavaldžioms įstaigoms per DVS Kontora ir elektroniniu paštu įgyvendinimo procentas: 2022 m. I pusmetyje – 64,9 proc., 2022 metams rodiklio matavimo reikšmė – 60 proc. 2022 metų I pusmetyje šios priemonės rodiklis vykdomas.

Vertinimo metu nustatyta, kad Savivaldybės 2022–2024 metų strateginiame veiklos plane priemonės „Administracinės naštos mažinimo priemonių įgyvendinimas“ įgyvendinimui 2022 metams numatytų priemonių rodikliai 2022 metų I pusmetyje vykdomi, išskyrus – „Norminių teisės aktų projektų, nustatančių naujus ar keičiančius galiojančius informacinius įpareigojimus, įvertintų administracinės naštos požiūriu įgyvendinimo skaičius“.

2. Pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo vertinimas (darbo dokumentas Nr. VK 02)

2022-03-02 vidaus audito ataskaitoje Nr.12-VAA-1 „Administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymo už 2021 metų II pusmetį vertinimo vidaus auditas“ buvo pateikta viena rekomendacija. Administracijos direktorius priėmė priemones pateiktai rekomendacijai įgyvendinti. Priemonė rekomendacijai įgyvendinti – „Bendrajam ir ūkio skyriui pavesta kontroliuoti Savivaldybės strateginiame veiklos plane 2022 m. numatytų administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymą ir iki 2022-07-25 pateikti Centralizuotam vidaus audito skyriui informaciją apie numatytų priemonių vykdymą per 2022 m. I pusmetį“. Šios rekomendacijos įgyvendinimas pavestas Bendrojo ir ūkio skyriaus vyresniajai specialistei A. L. Rekomendacijos įgyvendinimo terminas rekomendacijų priemonių įgyvendinimo plane 2022-07-25. Pateiktas 2021-07-29 Bendrojo ir ūkio skyrius raštas Nr. 1-SDB-43 „Dėl ataskaitų pateikimo“ (informacija apie rekomendacijos įgyvendinimą pateikta truputį pavėluotai).

Rekomendacija, pateikta 2022-03-02 Administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymo už 2021 metų II pusmetį vertinimo vidaus audito ataskaitoje Nr. 12-VAA-1, įgyvendinta.

3. Vidaus kontrolės vertinimas ir bendroji išvada (darbo dokumentai Nr. VK 03, Nr. VK 04)

Vidaus kontrolės sistemos veikimas vertinamas audituojamojo subjekto apimties ribose – audituojamos administracinės naštos mažinimo srities vidaus kontrolės veikimas.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo 4 str. 1 d., siekiant viešajam juridiniam asmeniui strateginiuose planavimo dokumentuose numatytų tikslų, turi būti nustatomi ir analizuojami rizikos veiksniai ir kuriama vidaus kontrolė, kurios tikslai – padėti užtikrinti, kad viešasis juridinis asmuo laikytųsi teisės aktų, reglamentuojančių viešojo juridinio asmens veiklą, reikalavimų, teiktų patikimą, aktualią, išsamią ir teisingą informaciją apie savo finansinę ir kitą veiklą.

Vidaus audito metu nustatyta, kad iš esmės yra sukurtos ir vykdomos vidaus kontrolės procedūros, kuriomis siekiama užtikrinti LR administracinės naštos mažinimo įstatyme numatytus reikalavimus. Administracinės naštos mažinimo priemonės įtrauktos į Savivaldybės 2022-2024 m. strateginį veiklos planą (Efektyvaus Savivaldybės valdymo programa (9) priemonė „Administracinės naštos mažinimo priemonių įgyvendinimas“ (9.1.3.06)). Savivaldybės interneto svetainėje skelbiama informacija apie administracinės naštos mažinimo priemones ir jų vykdymą.

Savivaldybės 2022–2024 metų strateginiame veiklos plane priemonės „Administracinės naštos mažinimo priemonių įgyvendinimas“ įgyvendinimui 2022 metams numatytų priemonių rodikliai 2022 metų I pusmetyje vykdomi, išskyrus – „Norminių teisės aktų projektų, nustatančių naujus ar keičiančius galiojančius informacinius įpareigojimus, įvertintų administracinės naštos požiūriu įgyvendinimo skaičius“.

Įvertinus vidaus audito metu surinktą informaciją, įgyvendinant Savivaldybės 2022–2024 metų strateginiame veiklos plane, administracinės naštos mažinimo priemonės numatytus rodiklius,

bei ją apibendrinus, darytina išvada, kad administracinės naštos mažinimo rizika nustatyta ir valdoma, numatyti rodikliai vykdomi, todėl vidaus kontrolė administracinės naštos mažinimo srityje vertinama gerai.

Tačiau reikia pastebėti, kad rengiamuose strateginiuose veiklos planuose numatytos administracinės naštos mažinimo priemonės jau eilę metų yra tos pačios. Nuolat vykdoma priemonė „Administracinės naštos įvertinimo atvejų pagal Vyriausybės patvirtintas metodikas savivaldybės administracijos padaliniuose skaičius“ neduoda apčiuopiamos naudos, nes lyginant eilės metų duomenis jie keičiasi tai į vieną tai į kitą pusę, nes piliečiai dokumentus pristato labai įvairiais būdais (el.paštu, paštu, atvykstant pėsčiomis ar automobiliu), kas turi įtakos finansinėms išlaidoms ir sugaištam laikui. Atlikus eilę metų administracinės naštos vertinimą pagal Vyriausybės patvirtintas metodikas savivaldybės administracijos padaliniuose, kad sumažinti administracinę naštą piliečiams, vienareikšmiškas pasiūlymas, prašymus ir dokumentus gyventojams teikti elektroniniu būdu.

Todėl šioje vidaus audito ataskaitoje teikiame pasiūlymus/pavyzdžius priemonių vykdytojams, formuluojant konkretesnes administracinės naštos mažinimo priemones bei jų pasiekimo rodiklius: „Trumpinti dokumentų nagrinėjimo ir paslaugų suteikimo terminą“ ir šios priemonės rodiklis – „Ne mažiau kaip xx proc. paslaugų suteikiama greičiau nei teisės aktuose nustatyti terminai“; „Skatinti pavaldžias įmones ir įstaigas naudotis elektroninėmis priemonėmis teikiant dokumentus savivaldybei“ ir šios priemonės rodiklis – „Vertinama x atsitiktiniu būdu atrinktų pavaldžių įmonių (nesikartojančių vertinimui) xx proc. teikiamų dokumentų yra pateikti elektroninėmis priemonėmis“; „Didinti dokumentų valdymo sistemos skaitmenizavimo lygį“ ir šios priemonės rodiklis – „El. parašu pasirašytų dokumentų dalis nuo viso užregistruotų siunčiamų dokumentų skaičiaus – xx proc. ir el. būdu gautų dokumentų dalis nuo viso užregistruotų skaičiaus – xx proc.“

REKOMENDACIJOS

1. Strateginio veiklos plano rengėjams peržiūrėti ir naujai suformuluoti administracinės naštos mažinimo priemones bei jų pasiekimo rodiklius (Vidutinio reikšmingumo).

2. Bendrajam ir ūkio skyriui kontroliuoti Savivaldybės strateginiame veiklos plane 2022 m. numatytą administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymą ir iki 2023-01-25 pateikti informaciją apie numatytą priemonių vykdymą per 2022 m. (Mažo reikšmingumo).

Skyriaus vedėja

Lina Vinciūnienė

Skyriaus vyriausioji specialistė

Vanda Pilkauskienė